

Edukacja alternatywna

Katarzyna Dymara
październik 2015

Dlaczego alternatywa?

Zarzuty wobec szkół systemowych:

- Za **duże klasy**, brak indywidualnego podejścia.
- Za **mało wolności**, rządzi program/nauczyciel, a nie ciekawość dziecka
- Za dużo straconego czasu.
- Nieprzyjazne środowisko, **przemoc**, rywalizacja.
- Ideologia niespójna z poglądami rodziców.

Co zamiast?

- Montessori
- szkoły waldorfskie
- wolne / demokratyczne
- inne autorskie
- edukacja domowa

Montessori

Maria Montessori, 1870-1952

Włoska lekarka i pedagog,
zajmowała się edukacją dzieci
niepełnosprawnych intelektualnie.

Pomóż mi zrobić to samemu.

Szkoła Montessori

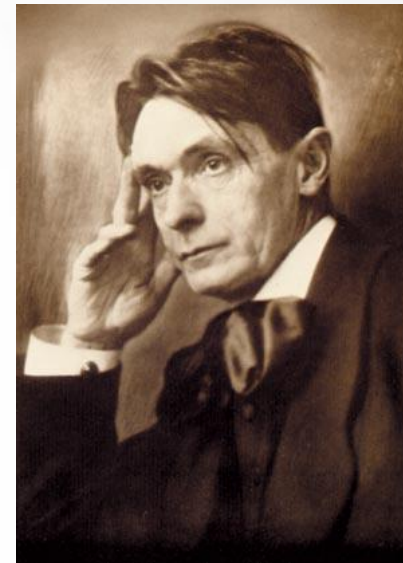
- Pomoce dostępne na półkach
- Grupy mieszane wiekowo
- Planowanie pracy
- Ścisłe reguły porządkowe

Montessori w Polsce

- Szkoła publiczna (Lublin)
- Niepubliczne z uprawnieniami szkół publicznych, w tym chrześcijańskie (Kraków, Gdańsk)
- Wrocław - Niepubliczna Szkoła Podstawowa Montessori

Szkoły waldorfskie

Rudolf Steiner, 1861-1925
filozof, mistyk, twórca
antropozofii (naukowe badanie
świata duchowego).

- Przyrodoznawca, badacz Goethego
- 1919 szkoła dla dzieci pracowników fabryki Waldorf-Astoria

Szkoły waldorfskie

- Silny związek z naturą, nacisk na praktykę, nie ma książek
- *Eurytmia*, rytuały, wyrażanie się przez sztukę
- Rozwój duchowy, a nie tylko intelektualny
- *Lekcja główna*, nauczanie zintegrowane, jeden nauczyciel
- Kilkutygodniowe cykle tematyczne

Szkoły waldorfskie

- Związek Szkół i Przedszkoli Waldorfskich w Polsce

(4+2 szkoły podstawowe, 3 gimnazja)

- Dolnośląskie Stowarzyszenie Na Rzecz Pedagogiki Waldorfskiej “Michael” (inicjatywa przywrócenia szkoły we Wrocławiu)

Szkoły wolne

Alexander Neill 1883-1973
nauczyciel języka angielskiego,
twórca szkoły demokratycznej

- Summerhill działała od 1921 r.
- Demokracja: szkołą rządzi walne zgromadzenie, każdy ma jeden głos

Szkoły wolne

- Uczeń sam decyduje, czego się uczy, dorośli mogą proponować
- Realnie: młodsze dzieci się bawią, starsze rozmawiają
- Społeczność tworzy reguły: nauka życia w społeczeństwie
- Nie franczyza: każda szkoła inna

Szkoły wolne w Polsce

- Działają w formule edukacji domowej
- Ok. 10 szkół w różnych miastach
- Fundacja *Edukacja w Wolności* prowadzi Wrocławską Wolną Szkołę *Mozaika*

Szkoły autorskie we Wrocławiu

Na fali przemian 1989 roku:

- ASSA (Autorska Szkoła Samorozwoju)
uczeń wybiera nauczyciela
- Wrocławska Szkoła Przyszłości
koncepcja okazji edukacyjnych,
ekologia

Szkoły autorskie we Wrocławiu

Obecnie:

- Horyzonty Wyobraźni*
- Szkoła im. Winnicotta
- Mała Uczelnia*
- Leonardo da Vinci
- Aktywna Mała Szkoła
- ...

*szkoły działające
w formule
edukacji domowej

Inspiracje

- Montessori
- Wolne szkoły
- Rodzicielstwo bliskości
- Porozumienie bez przemocy
- Neurodydaktyka

Edukacja domowa

- Tyle modeli, ilu rodziców
- Ramy formalne: dziecko zapisane do szkoły, dyrektor wyraża zgodę na *realizację obowiązku szkolnego poza szkołą*
- Szkoły przyjazne edukacji domowej: wsparcie, materiały, wycieczki itp.

Dziękuję za uwagę
i zapraszam do dyskusji!